

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני, 2020

בלתי מבוקרים

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים ליום 30 ביוני, 2020

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2

[דוח סקירה של רואה החשבון המבקר](#)

3

[דוחות על המצב הכספי](#)

4

[דוחות הכנסות והוצאות](#)

5

[דוחות על התנועה בקרן הפנסיה](#)

6-13

[באורים לדוחות הכספיים ביניים](#)

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן הפנסיה עתודות המנוהלת על ידי עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2020 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 (להלן-התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 5 ג' בדבר גרעון הקרן ואופן הקצאתה של כרית הבטחון במאזן האקטוארי של הקרן.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 ביוני		
	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
279,440	142,330	329,271	רכוש שוטף
219	725	3,642	מזומנים ושווי מזומנים
116,356	158,351	172,536	חייבים אחרים ויתרות חובה
396,015	301,406	505,449	סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
5,659,797	5,270,977	5,694,387	השקעות
4,742,602	4,514,558	4,530,534	ניירות ערך שאינם סחירים
793,662	786,559	702,731	ניירות ערך סחירים
			פקדונות והלוואות
11,196,061	10,572,094	10,927,652	סך הכל השקעות
11,592,076	10,873,500	11,433,101	סך הכל נכסים
42,432	5,020	45,798	התחייבויות
			זכאים ויתרות זכות
4,999,924	4,613,800	5,223,488	התחייבויות פנסיוניות
7,879,154	6,984,481	8,415,241	זכויות שנצברו:
2,391,686	1,966,096	2,454,846	לפנסיונרים
15,270,764	13,564,377	16,093,575	למבוטחים פעילים
			למבוטחים לא פעילים
2,285,012	2,026,951	2,429,082	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל
17,555,776	15,591,328	18,522,657	בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
(1,241,996)	(1,285,968)	(1,190,796)	בניכוי:
			ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל
(649,175)	(457,372)	(692,429)	בקרן בעתיד
(9,250)	(1,295)	3,055	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות
(1,805,839)	-	(1,984,775)	מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד
(3,706,260)	(1,744,635)	(3,864,945)	המאזן
			ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב
(2,196,113)	(2,050,643)	(2,188,991)	האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת
(103,759)	(927,570)	(1,081,418)	שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
11,549,644	10,868,480	11,387,303	סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
11,592,076	10,873,500	11,433,101	סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
			מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
			גרעון אקטוארי
			סך ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך הכל התחייבויות

17 באוגוסט, 2020

מנשה מאירי
מנהל כספים

שלום בן עיון
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
3,206	(478)	(4,204)	(4,916)	(5,729)	הכנסות (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
766,945	186,581	237,941	454,601	83,961	בניירות ערך שאינם סחירים
718,408	129,401	362,643	368,224	(166,114)	בניירות ערך סחירים
69,604	18,972	27,387	53,198	(26,820)	בפקדונות והלוואות
1,554,957	334,954	627,971	876,023	(108,973)	
1,558,163	334,476	623,767	871,107	(114,702)	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
116,356	27,985	29,591	54,965	56,180	סיוע ממשלתי ישיר
1,674,519	362,461	653,358	926,072	(58,522)	סך הכל ההכנסות
					הוצאות
46,102	11,631	11,315	22,600	23,297	דמי ניהול לחברה מנהלת
50	15	-	30	25	הוצאות אחרות
46,152	11,646	11,315	22,630	23,322	סך כל ההוצאות
1,628,367	350,815	642,043	903,442	(81,844)	עודף הכנסות (הוצאות) - מועבר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
10,028,396	10,552,043	10,786,803	10,028,396	11,549,644	יתרת הקרן לתחילת השנה
					תוספות לקרן
215,447	44,790	40,633	91,544	86,203	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים עודף הכנסות (הוצאות) מועבר מדוחות הכנסות והוצאות
1,628,367	350,815	642,043	903,442	(81,844)	סך הכל תוספות לקרן
1,843,814	395,605	682,676	994,986	4,359	
					בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים
299,696	74,262	79,840	146,926	158,499	תשלומי פנסיה לפנסיונרים
22,870	4,906	2,336	7,976	8,201	פדיונות
322,566	79,168	82,176	154,902	166,700	סך הכל תשלומים לעמיתים
11,549,644	10,868,480	11,387,303	10,868,480	11,387,303	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2020 ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ב. במהלך החציון הראשון לשנת 2020 חלה התפרצות של מגפת "הקורונה" במדינות רבות בעולם, כחלק מתהליך בלימת התפשטות נגיף הקורונה בישראל, ובדומה למדינות אחרות, נקטה ישראל בשורת צעדים, במסגרתם פרסם משרד הבריאות הישראלי סדרת מגבלות על פעילות והתנהלות כלל הציבור בישראל, אשר השפיעו באופן מיידי על פעילות המשק בכלל ועל שוק ההון בפרט. ההגבלות התמתנו, יחד עם זאת, המשך ההתמודדות עם המגיפה והסיכון של גלים נוספים ממשיכים להשפיע על פעילות המשק והמצב הכלכלי בארץ ובעולם ומגבלות הפעילות והתנועה מותאמים באופן תדיר בהתאם להתפשטות המגפה.

בעקבות המשבר החלה תנודתיות בשוק ההון אשר משפיעה על היקף הנכסים המנוהלים של הקרן. החברה בחנה את השפעתו של משבר הקורונה על השווי ההוגן של נכסי ההשקעה הלא סחירים שבניהול הקרן ובהתאם בחנה את הצורך בירידת ערך בהשקעותיה הלא סחירות בהם נתגלו סממנים לירידת ערך, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב %	המדד הידוע %	
0.29 (4.86)	(0.69) 1.20	לששה חודשים שהסתיימו ביום: 30 ביוני, 2020 30 ביוני, 2019
(2.78) (1.82)	(0.20) 1.50	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום: 30 ביוני, 2020 30 ביוני, 2019
8.10	1.20	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
ליום 30 ביוני, 2020 (בלתי מבוקר)			
329,271	271,661	57,610	מזומנים ושווי מזומנים
3,642	3,642	-	חייבים ויתרות חובה
172,536	162,173	10,363	סיוע ממשלתי ישיר
5,694,387	4,888,560	805,827	ניירות ערך שאינם סחירים
4,530,534	3,829,073	701,461	ניירות ערך סחירים
702,731	611,783	90,948	פקדונות והלוואות
11,433,101	9,766,892	1,666,209	סך הכל נכסים
-	(13,933)	13,933	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
11,433,101	9,752,959	1,680,142	
(45,798)	(43,526)	(2,272)	התחייבויות שוטפות
11,387,303	9,709,433	1,677,870	
ליום 30 ביוני, 2019 (בלתי מבוקר)			
142,330	115,787	26,543	מזומנים ושווי מזומנים
725	725	-	חייבים ויתרות חובה
158,351	148,935	9,416	סיוע ממשלתי ישיר
5,270,977	4,530,457	740,520	ניירות ערך שאינם סחירים
4,514,558	3,831,445	683,113	ניירות ערך סחירים
786,559	688,738	97,821	פקדונות והלוואות
10,873,500	9,316,087	1,557,413	סך הכל נכסים
-	(25,402)	25,402	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,873,500	9,290,685	1,582,815	
(5,020)	(4,276)	(744)	התחייבויות שוטפות
10,868,480	9,286,409	1,582,071	
ליום 31 בדצמבר, 2019 (מבוקר)			
279,440	233,493	45,947	מזומנים ושווי מזומנים
219	219	-	חייבים ויתרות חובה
116,356	109,361	6,995	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
5,659,797	4,853,939	805,858	ניירות ערך שאינם סחירים
4,742,602	4,023,072	719,530	ניירות ערך סחירים
793,662	693,597	100,065	פיקדונות והלוואות
11,592,076	9,913,681	1,678,395	סך הכל נכסים
-	(19,838)	19,838	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
11,592,076	9,893,843	1,698,233	
(42,432)	(40,301)	(2,131)	התחייבויות שוטפות
11,549,644	9,853,542	1,696,102	

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
4,999,924	4,533,562	466,362
7,879,154	6,553,019	1,326,135
2,391,686	1,954,791	436,895
<u>15,270,764</u>	<u>13,041,372</u>	<u>2,229,392</u>
2,285,012	1,831,062	453,950
17,555,776	14,872,434	2,683,342
(1,241,996)	(971,397)	(270,599)
(649,175)	(494,569)	(154,606)
(9,250)	(7,356)	(1,894)
(1,805,839)	(1,446,227)	(359,612)
(3,706,260)	(2,919,549)	(786,711)
(2,196,113)	(2,048,428)	(147,685)
(103,759)	(50,915)	(52,844)
11,549,644	9,853,542	1,696,102
42,432	40,301	2,131
<u>11,592,076</u>	<u>9,893,843</u>	<u>1,698,233</u>

ליום 31 בדצמבר, 2019 (מבוקר)

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן

בעתיד ובגין הוצאות ניהול

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג
"ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין
החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג
"מירון" ו"ערד"
סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

באור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה של הקרן מר אלן פפרמן. החישוב בוצע באופן עקבי, מכל הבחינות המהותיות, לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2019. נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את החישוב האקטוארי.

באור 5 - גרעון אקטוארי
א. להלן התנועה בגרעון אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
(613,708)	(961,896)	(838,038)	(613,708)	(103,759)
114,827	1,708	-	(90,811)	-
(2,697,996)	(216,601)	(1,095,828)	(857,368)	(952,352)
(16,022)	(3,589)	(8,973)	6,500	(46,180)
1,303,301	252,808	643,789	627,817	(179,206)
1,805,839	-	227,550	-	200,080
(103,759)	(927,570)	(1,071,500)	(927,570)	(1,081,418)

גרעון אקטוארי לתחילת התקופה
חלוקת עודף אקטוארי לתחילת השנה בגין
זכויות צבורות (*
השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו
ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
עודף (גרעון) גרעון בגין דמי גמולים עתידיים
השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון (ראה ב'
לעיל)
גרעון אקטוארי לסוף התקופה

(* חלוקת העודף מותנית באישור הממונה על רשות שוק ההון.)

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
(2,557,210)	(216,601)	(1,095,828)	(857,368)	(976,152)
(140,786)	-	-	-	23,800
(2,697,996)	(216,601)	(1,095,828)	(857,368)	(952,352)

שינוי בעקום הריבית
עדכון לוחות התמורה בהתאם לתיקון
לחזור המאוחד (ראה ג' לעיל)
סך הכל השפעות שוטפות
2. פירוט השפעות שוטפות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
346	10,818	(18,482)	4,268	(23,260)
1,297,740	306,620	772,457	631,004	(178,266)
(14,108)	949	-	949	-
19,323	(65,579)	(110,186)	(8,404)	22,320
1,303,301	252,808	643,789	627,817	(179,206)

מקרי מוות בפועל גבוה (נמוך) מהצפוי
תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה
החזויה
עדכון חישוב דמי הפחתה בגין כרית
הביטחון
אחרות
סך הכל השפעות שוטפות

באור 5 - גרעון אקטוארי (המשך)

ב. כרית ביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011, לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח', בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012.

בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק הכרית") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן. אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 5% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

בנוסף, אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 3% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

יצוין כי, גם ביחס לקבוצות עמיתים, מבצעת הקרן מאזן אקטוארי שנתי ואיזון אקטוארי כאמור ברמת כל קבוצה.

נכון ליום 30 ביוני, 2020 לקרן גרעון אקטוארי, נטו בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 2,277 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-1,390 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2019).

נכון ליום 30 ביוני, 2020 גובה "כרית הביטחון", בהתאם לחקיקה כאמור בסעיף ב' לעיל, ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד מדצמבר 2011 הינו כ- 788 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, חישוב שוויה של "כרית הביטחון" בהתאם לצפי מועד קבלתה העתידי ומהוון ליום 30 ביוני, 2020 לפי וקטור הריביות, הינו כ- 1,985 מיליוני ש"ח (כ- 1,516 מיליוני ש"ח בגין הזכויות הצבורות).

נכון לימים 30 ביוני, 2020 ו- 31 בדצמבר, 2019, בהתאם להערכות החברה, בהתבסס על יועציה החיצוניים ואקטואר הקרן, ובשל היעדר הוראות ברורות לאופן הקצאת "כרית הביטחון" בין קבוצות העמיתים השונות בקרן, החליטה הנהלת הקרן על אופן השימוש במנגנון "כרית הביטחון" לכיסוי הגרעון הצבור בכלל הקרן והקבוצות (להלן: "נוסחת השימוש").

מצוין כי גם לאחר השימוש בכספי "כרית הביטחון" על פי נוסחת השימוש, תיוותר יתרת גרעון. בהתאם לכך, במידה ובעת עריכת המאזן השנתי יעלה הגרעון האקטוארי בגין זכויות צבורות על 5% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות הצבורות של קבוצות אלו וזאת לאחר השימוש במנגנון "כרית הביטחון" כאמור, צפויה הפחתת זכויות. בהקשר זה, יצוין כי במכתב של משרד האוצר מיום 3 במרס, 2015 נקבע שמנגנון האיזון האקטוארי יופעל אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם להחלטת הדיקטוריון, הנהלת הקרן פועלת לעגן בתקנון הקרן את נוסחת השימוש. יצוין, כי כל עוד לא אושר התיקון בתקנון הקרן על ידי רשות שוק ההון ונכנס לתוקפו, אין באופן הצגת ורישום חלוקת כרית הביטחון בדוחות כספיים אלה, על בסיס נוסחת השימוש כדי לקבוע או לחייב את הקרן בעתיד בקשר לאופן חלוקת כרית הביטחון בין הקבוצות ו/או בקשר לאופן יישום התיקון לחוק בהקשר זה, והקרן תהא רשאית לפעול באופן אחר בכל הקשור לשימוש בכרית הביטחון וחלוקתה. מבלי לגרוע מהאמור ככל שיתקבלו הבהרות או הנחיות מטעם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמשמעותן שינוי נוסחת השימוש, תפעל הקרן על פיהן.

באור 6 - דמי ניהול לחברה המנהלת

- א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:
1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3% שיעור שלא יעלה על 2% שיעור שלא יעלה על 0.5%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה מיתרת הנכסים בקרן
		2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6% שיעור שלא יעלה על 2%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
7,232	2,096	1,417	3,594	3,371
7,954	1,956	2,031	3,917	4,147
30,916	7,579	7,867	15,089	15,779
46,102	11,631	11,315	22,600	23,297

הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת:

מדמי גמולים
מתשלומים
מצבירה

באור 7 - התחייבויות תלויות

החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון האמון על פעילות הגופים המוסדיים הפועלים בשוק ההון בישראל ("הממונה"). החברה פועלת לניהול קרן הפנסיה בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לפעילותה. בהתאם לסמכויות הממונה, חשופה החברה, מעת לעת, להליכי ביקורת ואכיפה מנהלית מטעמו של הממונה. כמו כן, מתוקף היות החברה, חברה לניהול קרן פנסיה ותיקה הפועלת לניהול נכסי עמיתי קרן הפנסיה בנאמנות עבורם, חשופה החברה לטענות עמיתים ובכלל זה לתובענות ייצוגיות בעניינים הנובעים מהוראות הדין לפיהם פועלת החברה.

א. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.

ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

ג. נכון לתאריך הדיווח הקרן התחייבה להשקיע בקרנות השקעה סך של 386,973 אלפי ש"ח.

ד. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האיזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הקרן. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה הקרן מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי הקרן), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתווספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון הקרן. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין הקרן לבין העמית אך לשיטתו, אצל הקרן דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות הקרן בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מ' ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטמר), בתיק ת"צ - 20212 09 16 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן: "הברע"י), אשר עודנה תלויה ועומדת. נוכח קיומה של הברע"י ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם הקרן, הורה בית הדין בהחלטה מיום 16 בפברואר 2020, כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בברע"י. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, הקרן תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה בתאריך 1 ביולי, 2020. הטיפול בהליך זה מצוי בשלב ראשוני של איסוף ולימוד ואין בידי הקרן ויועציה המשפטיים יכולת להעריך את היקף החשיפה החלה על הקרן בגין בקשה זו.

ה. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה על רשות שוק ההון בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן.

במהלך נובמבר 2019 הגישה עתודות את התייחסותה לכלל ממצאי דו"ח הביקורת. החברה מקיימת שיחות עם נציגי הממונה ולאחר שלב התייחסות החברה, יגבש הממונה את עמדתו ביחס לטיטות הדוח.

כמו כן, ביום 7 באוגוסט 2019 קיבלה הנהלת הקרן הנחייה מהממונה, בשים לב לטיטות דוח ביקורת אוצר כאמור לעיל, לאפשר משיכת כספים רק לעמיתים זכאים על פי תקנון החברה ועל פי נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישורים ולניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964.

ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל מכתב מאת הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפדיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנון הקרן.

בשלב זה אין בידי החברה ויועציה המשפטיים להעריך את הסיכוי כי עמדת החברה ביתר הסוגיות תתקבל על ידי הממונה וממילא לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה על הדוחות הכספיים.